

سبش سرمايه اجتماعى

به همراه

پرستار جراح بانک جاني

بستين گروتارت

انارايان

روى كاريهان جونز

سپيل وولساك

ترجمه و تاليف:

محمدرضا محمدى

بيوك صفر زاده

فاطمه صيادى

عنوان و نام پدیدآور	سنجش سرمایه اجتماعی (به همراه پرسشنامه جامع بانک جهانی) / کریستین گروتارت...آو دیگران؛ ترجمه و تألیف محمدرضا محمدی، بیوک صفرزاده، فاطمه صیادی.
مشخصات نشر	تهران: روایت نو، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۱۱۲ ص.
شابک	978-600-94108-7-3
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	عنوان اصلی: Measuring social capital : an integrated questionnaire
یادداشت	مولفان کریستین گروتارت، دیبا نارایان، ورونیکا نیهان جونز، مایکل وولکاک.
موضوع	سرمایه اجتماعی -- تحقیق -- روش‌شناسی
موضوع	پرسشنامه‌ها
شناسه افزوده	گروتارت، کریستیان، ۱۹۵۰ - م.
شناسه افزوده	Grootaert, Christiaan
شناسه افزوده	محمدی، محمدرضا، ۱۳۵۴ - م. مترجم
شناسه افزوده	صفرزاده، بیوک، مترجم
شناسه افزوده	صیادی، فاطمه، ۱۳۶۲ - م. مترجم
زبان	IM ۷۰۸۱ س ۹۳۹۳ ۱۳۹۳
سال انتشار	۳۰۲
شابک	۳۶۳۹۵۶۶

سنجش سرمایه اجتماعی

(به همراه پرسشنامه جامع بانک جهانی)

کریستین گروتارت - ورونیکا نیهان جونز - مایکل وولکاک

ترجمه و تألیف: محمدرضا محمدی - بیوک صفرزاده - فاطمه صیادی

♦ چاپ اول	۱۳۹۳
♦ لیوگرافی	عاج
♦ چاپ و صحافی	عاج
♦ شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۴۱۰۸-۷-۳
♦ تیراژ ۱۰۰ نسخه	۷۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مادی و معنوی کتاب متعلق به مؤلف می‌باشد.

هرگونه کپی و نسخه‌برداری طبق ضوابط نشر می‌باشد.

مرکز پخش و فروش: ۶۶۹۶۷۲۶۲

۵	سنجش سرمایه اجتماعی پرستانه جامع
۶	پیشگفتار
۷	چکیده
۹	بخش اول
۹	مقدمه
۱۱	مخاطب و مسئله
۱۲	سرمایه اجتماعی: رنگری مفهومى
۱۵	شش بُعد در مدل C-1
۱۷	مسائل نمونه‌گیری و روش‌های
۱۹	انطباق و آزمون راهنما در مدل C-1
۲۴	پیشنهادهای برای تحلیل داده‌ها
۴۳	گزارش و ارائه نتایج
۴۴	تکمیل حلقه: بازخوردی برای پیشرفت‌های
۴۵	آزمون راهنما در آلبانی و نتیجه

۵۱	بخش دوم
۵۱	پرستانه
۵۱	گروه‌ها و شبکه‌ها
۵۹	اعتماد و همبستگی
۵۹	همکاری و فعالیت جمعی
۶۱	اطلاعات و ارتباطات
۶۳	بیوستگی اجتماعی و شمول

۶۵ درگیری و خشونت

۶۷ اقدامات توانمند سازی و سیاسی

۶۹ سوالات اصلی

۷۵ بخش سوم

۷۵ کنکاشی در مبانی نظری سرمایه اجتماعی

۷۵ کنکاشی در مبانی نظری

۸۹ نظرات اندیشمندان مختلف

۹۲ تجزیه سرمایه اجتماعی

۱۰۳ منابع

سنجش سرمایه اجتماعی - پرسشنامه‌ی جامع

کارهای تحقیقاتی بانک جهانی به منظور ارائه‌ی نتایج این بانک در مورد توسعه جامعه منتشر شده است. البته نسخه‌ی چاپی این اثر به دلیل روبه‌های متناسب با چاپ متون ژورنال‌ها منتشر نشده است. بانک جهانی مسئولیت اشکالات آنرا بر عهده می‌گیرد. برخی از منابع ذکر شده در این مقاله ممکن است اسناد غیررسمی‌ای باشند که در حال حاضر در دسترس نیستند.

یافته‌ها، تفاسیر و نتیجه‌گیری‌هایی که در این پژوهش ارائه شده‌اند به طور کامل از سوی مولفان بوده و لزوماً نشان‌دهنده‌ی نظرات هیات اجرایی بانک جهانی و یا ادارات‌های مربوطه نمی‌باشند. بانک جهانی نمی‌تواند صحت داده‌های این مقاله را تضمین کند. مرزها، القاب، و دیگر اطلاعاتی که در نقشه‌های این کار ارائه شده‌اند دال بر قضاوت بانک جهانی در مورد قلمرو یا تایید یا مقبولیت آنها نیست. مطالب این نشریه برای حق انتشار است. بانک جهانی از انتشار این کار حمایت کرده است و به طور عادی سوء استفاده از آن را پیگیری خواهد کرد.

کریستیان گروتارت، رئیس بخش اقتصادی و بخش پیشرفت‌های اجتماعی بانک جهانی است. دیپا نارایان مشاور ارشد در بخش کاهش فقر و شبکه‌ی مدیریت اقتصاد در بانک جهانی می‌باشد. ورونیکا نیهان جونیور تحلیل‌گر تحقیقات در موسسه‌ی بانک جهانی است. مایکل شکلات استاد علوم اجتماعی در گروه گسترش تحقیقات در بانک جهانی می‌باشد.

جهت استفاده بهتر اندیشمندان و دانشجویان محترم، بخشی از این کتاب با عنوان کنکاشی در مبانی نظری سرمایه اجتماعی به کتاب اضافه شده است. امید است که این است مورد استفاده پژوهشگران و محققان گرامی قرار گیرد.

پیش گفتار

در سال‌های اخیر بانک جهانی به منظور افزایش بهره‌وری در توسعه، از یک رویکرد چند بُعدی به شناخت موضوعات، جلوه‌ها، و نتایج فقر روی آورده است. در این راه، بانک جهانی وارد مسائل مفهومی، تجربی و سیاسی متعددی در زمینه سرمایه اجتماعی شده است. این تحقیق به منظور ارائه‌ی جزئیات بیشتر در مورد راهبردهای گوناگون بقاء و تحرک مکانی انجام شده است و در عین حال ماهیت و گستره‌ی ارتباطات اجتماعی بین سرپرستان خانوارها، سازمان‌ها و اجتماعات افراد فقیر، از یک سو و بازارها، حکومت‌ها و سازمان‌های غیر رسمی از سوی دیگر را نیز شرح داده است. در نتیجه توانسته است اسناد رسمی و گزارش توسعه جهانی ۲۰۰۰/۰۱، اقتصاد و بخش کاری (مثل ارزیابی‌های کشورهای شوروی و اسناد راهبردی آن‌ها)، فعالیت‌های نوین اجرایی (مثل توانمندسازی و توسعه اجتماع-محور) و تحقیقات فقر در افراد خانه‌دار را ارائه کند. تلاش‌های زیادی انجام شده است تا سرمایه اجتماعی در سطح پروژه‌ها و یا سطح ملی اندازه‌گیری شود. اولین مراحل این کار توسط تیم محققان و کارورزان انجام شده است. آن‌ها در مورد نقش ارتباطات اجتماعی در توسعه تحقیق کرده‌اند. با افزایش نیاز به ابزارهای اندازه‌گیری سرمایه اجتماعی، و نیز نیاز به دقت بالاتر، همبستگی و قابلیت قس مطالعات مختلف بررسی شده است. ابزاری که در این پژوهش ارائه شده است بر اساس نوآوری‌های قبلی در زمینه اندازه‌گیری طراحی شده است. هدف اصلی این، ارزیابی فقر در افراد خانه‌دار بوده است. در این تحقیق از داده‌های یک پرسشنامه‌ی مشخص خارجی نیز بهره برده شده و در دو کشور کاملاً متفاوت (آلبانی و نیجریه) مورد آزمایش قرار گرفته است. از اینرو، آخرین تفکرات محققان داخل و خارج بانک در آن جای داده شده است. البته این کار مرحله‌ای دیگر و نه مرحله‌ی جهانی در شناخت اجتماعات محلی و به دنبال آن ظرفیت جمعی در واکنش موثرتر به علایق و آرزوهای فقرا است.

چکیده

در طی دهه‌ی گذشته ایده‌ی سرمایه اجتماعی هم از نظر نظری و هم از نظر مقالات اجتماعی افزایش چشمگیری داشته است. درحالی‌که هنوز مناقشات زیادی وجود دارد که به تقویت تفکر و تفکیک حوزه‌های موافق و مخالف کمک می‌کند، اما هنوز کارهای زیادی باید انجام شود. یکی از رویکردهایی که امیدواریم به ترقی پژوهش‌ها و کارهای عملی کمک کند، به‌ی ابزارهای تجربی برای اندازه‌گیری سرمایه اجتماعی است.

هدف از این پژوهش، معرفی این نوع از ابزارها - پرسشنامه‌ی جامع سنجش سرمایه اجتماعی SC-IQ - با تمرکز بر روی کشورهای درحال توسعه است. هدف از این ابزار جمع‌آوری داده‌های کمی در مورد ابعاد مختلف سرمایه اجتماعی، به‌ویژه توانایی‌های ارزیابی خانوارها (مثل بررسی استانداردهای زندگی یا ارزیابی کیفیت ادراکات خانوار) است. به‌طور خاص، شش بُعد مختلف مد نظر است: گروه‌ها و شبکه‌ها؛ اعتماد و انسجام؛ فعالیت‌های جمعی و همکاری؛ اطلاعات و ارتباطات؛ همبستگی اجتماعی؛ فعالیت سیاسی و قدرت. در این تحقیق، نحوه‌ی نمونه‌گیری و روش‌های آماری داده‌ها در اجرای SC-IQ ارائه و دستورالعمل استفاده و تحلیل داده‌ها بیان شده است. این ابزار در البانی و نایجریه به صورت آزمایشی اجرا و چکیده‌ی آن یافته‌های آن ارائه شده است.

ما امیدواریم که اطلاعات تجربی بهتر در زمینه‌ی سرمایه اجتماعی بتواند منجر به گفت‌وگوهای مبسوط‌تری بین محققان، سیاستمداران، مدیران مسئول و خود فقرا شده و در نهایت به طراحی و اجرای راهبردهای موثرتر در بخش کاهش فقر بیانجامد.